

Duurzaam en Inclusief MST

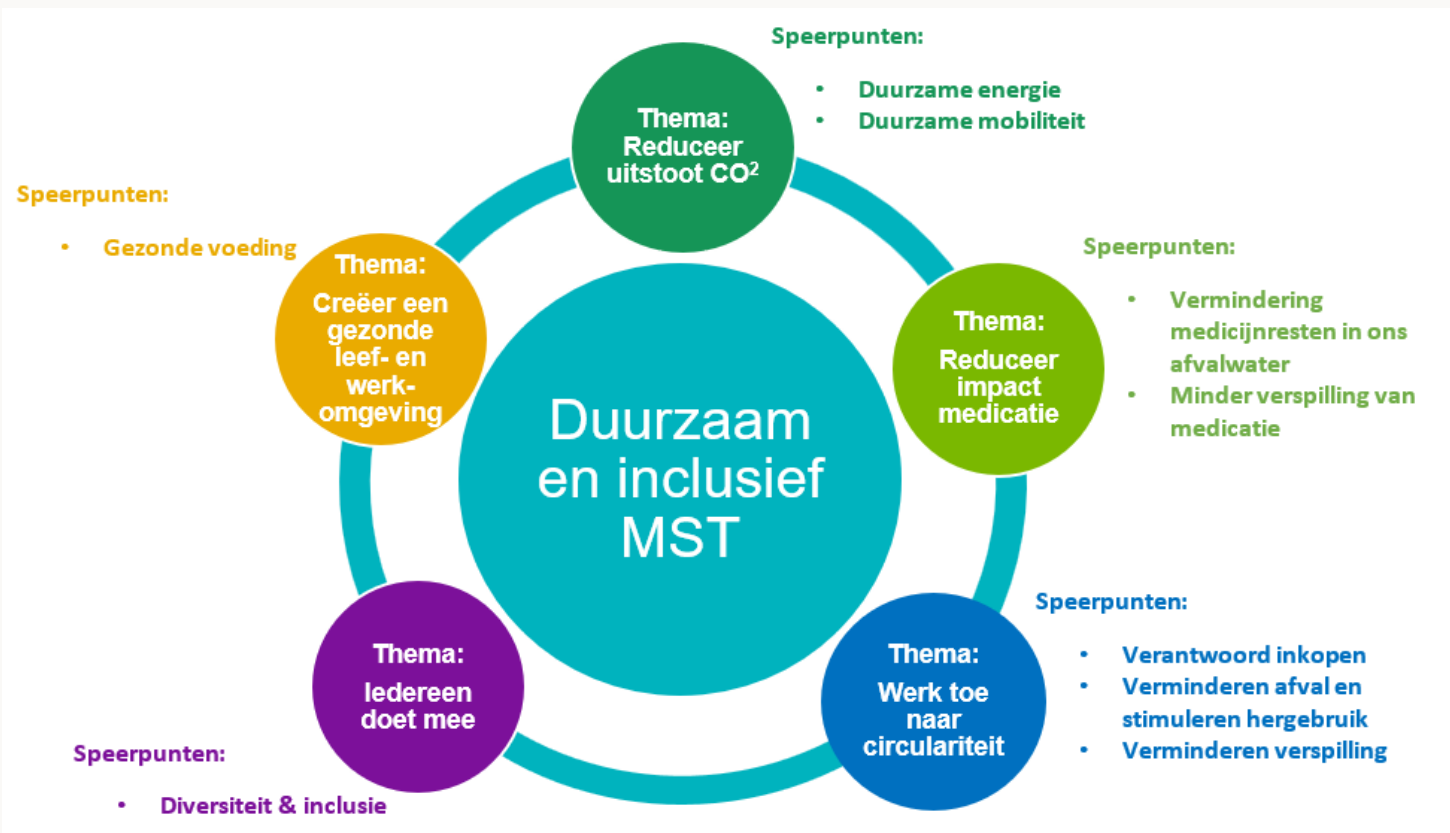
Jaarverslag 2024

Inhoud

Onderwerp	Pagina
Onze ambities	3
Samenvatting resultaten 2024	4
Samen naar duurzame en inclusieve zorg	8
Successen vieren	9
CO ² -emissies	10
Energieverbruik	11
Medicatie	14
Circulariteit	16
Gezonde leef- en werkomgeving	21
Onderzoek studenten	23
Iedereen doet mee	24

Onze ambities

In 2022 stelde MST een programmaplan op met de ambities op het gebied van duurzaamheid en inclusie. Deze doelen zijn geïnspireerd door de Green Deal 3.0 en het SER-charter Diversiteit. Op basis hiervan zijn de belangrijkste thema's en speerpunten voor de komende jaren vastgesteld.

Medisch
Spectrum
Twente

een santeon ziekenhuis

Samenvatting resultaten 2024

CO²-reductie

Lager gasverbruik

Het verbruik van gas was in 2024 260.000 m³ (5%) lager dan in 2023. Dit komt mede doordat de warmtekracht-koppeling (WKK) minder is ingezet.

Routekaart

De CO₂-reductie-maatregelen in de CO₂-routekaart zijn verder uitgewerkt. De CO₂-routekaart is het afgesproken instrument voor zorgvastgoed om te werken aan de landelijke klimaatdoelen. Ten opzichte van het peiljaar 2013 is nu een reductie van 27% bereikt.

Niet fysieke consulten

In 2024 vond 21% van de consulten telefonisch of via beeldbellen plaats. In 2023 was dit 20,5%.

Medicatie

Paracetamolchallenge

De paracetamolchallenge is succesvol afgesloten. Ziekenhuisbreed wordt in vergelijking tot de periode ervoor 40% minder paracetamol intraveneus gebruikt.

Circulair werken

Afvalscheiding uitbreiden

Bijna alle zorgafdelingen scheidden eind 2024 plastic.

Verlagen restafval

Ten opzichte van 2023 is de hoeveelheid restafval met 5,2% gedaald en de CO-uitstoot van het afval met 2,8%.

Reductie materiaalgebruik

Het jaarlijkse verbruik van celstofmatjes is met 30% (70.000 stuks) gedaald t.o.v. 2022.

Diversiteit en inclusie

Werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

Binnen MST en haar dochterondernemingen Vermaat-MST en MST Cleancare werken 19 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kennisdeling

Kennisdeling

In samenwerking met de Groene Zorg Alliantie, vier ziekenhuizen en de eerste lijn is de eerste masterclass Duurzaamheid in Oost Nederland georganiseerd.

Studenten

Diverse studenten vanuit de Universiteit Twente, de Saxion Hogeschool en het ROC hebben opdrachten over het verduurzamen van de zorg uitgevoerd.

Gezonde leef- en werkomgeving

Duurzame voeding voor patiënten

30% van de maaltijdopties voor patiënten is vegetarisch.

Duurzame voeding in het restaurant

In het restaurant is 52,3% van de producten plantaardig en 15,4% van de producten duurzaam. De voedselverspilling is van 100 kilo naar 87 kilo teruggebracht.

Overig

Klachten/incidenten

Er zijn geen milieuklachten en/of incidenten geweest

Gebruik gevaarlijke stoffen

In 2024 heeft MST 90 liter formaldehyde gebruikt, ten opzichte van 97,8 liter in 2023. Dit is de enige gevaarlijke stof die we in MST gebruiken.

Medisch
Spectrum
Twente

een santeon ziekenhuis

Overzicht 2024

Samen naar duurzame en inclusieve zorg

In 2024 is vanuit diverse afdelingen van MST hard gewerkt aan het verduurzamen van de zorg. Leidraad hiervoor zijn het programmaplan en de doelen uit de Green Deal Duurzame Zorg.

Door regelmatig te communiceren over duurzame verbeterinitiatieven en kansen zien steeds meer collega's mogelijkheden om op hun eigen afdeling aan de slag te gaan. Eind 2024 waren er 19 decentrale green teams binnen MST. Zij richten zich voornamelijk op de thema's circulair werken (verminderen van verspilling, hergebruik en afval) en het verminderen van de impact van medicatiegebruik. We merken dat het werken aan het verduurzamen van de zorg medewerkers veel positieve energie geeft en een nadrukkelijke wens is vanuit de zorgverleners.

Ook de werkgroep diversiteit en inclusie is weer enthousiast aan de slag gegaan. In 2023 focuste de werkgroep zich op medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Na ondertekening van het charter Diversiteit en Inclusie begin 2023, richt de werkgroep zich nu ook andere vraagstukken en bewustwording rondom diversiteit en inclusie. Denk aan neurodiversiteit, culturele diversiteit en dilemma's die spelen in de organisatie.

Successen vieren

Om onze successen te vieren en goede voorbeelden te delen wordt maandelijks de duurzaamheidsbokaal uitgereikt aan een duurzaam initiatief in MST. De duurzaamheidsbokaal is een terrarium die als wisselbokaal maandelijks wordt uitgereikt. Op deze wijze willen we mooie initiatieven in het zonnetje zetten en collega's stimuleren om zelf ook een duurzaam initiatief op te pakken.

Rechts op de foto: Marlijn Dijkhuis en de afdeling Inkoop, winnaar van de duurzaamheidsbokaal voor het inkooptraject van refurbished meubilair.

CO²-emissies

Uit onderzoek blijkt dat de grootste CO₂-uitstoot in de zorg veroorzaakt wordt door energieverbruik en zakelijke kilometers van het personeel. Ook in MST is dit het geval.

De tabel hiernaast laat zien dat de grootste impact van onze CO₂-voetafdruk komt van het gasverbruik, 57,1%. Onderdeel van de CO₂-routekaart is het uitfasen van het gebruik van de warmtekrachtkoppelingen die op gas draaien, voor 2030.

De CO₂-uitstoot veroorzaakt door zakelijke kilometers, inclusief woon-werkverkeer van personeel in loondienst is 15,6%. Dit is een indicatie op basis van een enquête onder onze medewerkers over het woon-werkverkeer en de data van overige zakelijke reizen.

Waar mogelijk zijn de scope 3-emissies in kaart gebracht en toegevoegd. Hier vallen naast zakelijke kilometers ook afval, kantoorpapier en water onder.

De totale bekende CO₂-uitstoot van MST in 2024 was 18.332,4 ton.

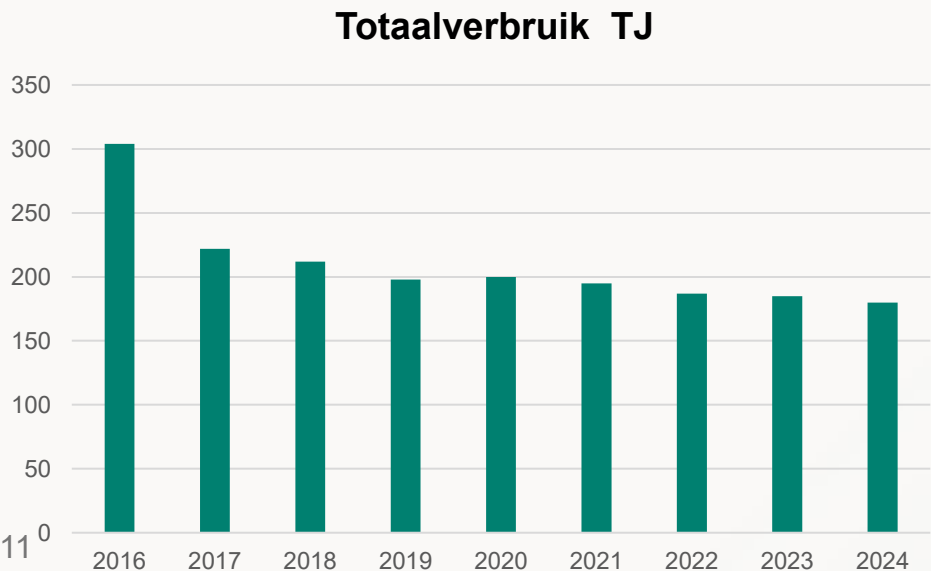
	CO2-equivalent in ton	%
Scope 1 (directe CO2-emissies)		
Aardgas	10.439,4	56,9%
Sevofluraan	19,5	0,1%
Lachgas	29,3	0,2%
Goederenvervoer	7,9	0,0%
Scope 2 indirecte CO ₂ -emissies door energieopwekking)		
Ingekochte elektriciteit	3.740,5	20,4%
Scope 3 (overige indirectie CO2-emissies)		
Zakelijk reizen medewerkers	37,2	0,2%
Woon-werkverkeer	2.873,2	15,7%
Drinkwater	27,1	0,1%
Afvalwater	26,1	0,1%
Kantoorpapier	26,1	0,1%
Afval	1.086,8	5,9%
Totaal	18.332,4	100%

Energieverbruik

Sinds de ingebruikname van de nieuwbouw in 2016 laat het totale energieverbruik van MST een structurele daling zien. Het verbruik van gas was in 2024 260.000 m³ (-5,0%) lager dan in 2023. Dit is mede gerealiseerd door het terugregelen van de eigen opwekking met de warmtekrachtkoppelingen (WKK's) in de zomermaanden.

Het verbruik aan elektra (inkoop) was in 2024 329.000 kWh (+4,9%) hoger dan in 2023. Door het terugregelen van de eigen opwekking met de WKK's moest meer elektriciteit ingekocht worden.

Het jaarlijkse totale energieverbruik is gedaald van 185,0 naar 179,9 TJ (-5,1 TJ ofwel -2,8%). Oorzaken van het lagere verbruik zijn voornamelijk de ingezette besparingsmaatregelen. Qua weer was 2024 vergelijkbaar met 2023 (beide gemiddelde temperatuur 11,3 °C op weerstation Twente).

	Elektriciteit	Gas	Totaalverbruik
	kWh	m3	TJ
2016	11.427.585	8.308.149	304
2017	10.048.280	5.933.754	222
2018	9.853.224	5.542.880	212
2019	8.248.514	5.341.221	198
2020	7.329.515	5.435.980	200
2021	9.265.554	5.101.505	195
2022	7.476.775	5.174.877	187
2023	6.658.448	5.161.145	185
2024	6.978.555	4.901.145	179,9

Zakelijke kilometers personeel in loondienst

Op basis van de beschikbare data is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van het aantal zakelijke kilometers door personeel in loondienst (PIL). De data over woon-werkverkeer is gebaseerd op een enquête onder alle medewerkers in het kader van de registratieplicht werkgebonden persoonsverkeer.

Omschrijving	Totaal aantal km
Totaal aantal km woon-werkverkeer PIL	22.968.464
Indicatie zakelijke reiskilometers openbaar vervoer PIL 2024	322.853,2
Overige zakelijke km PIL	803.854,3
Totaal zakelijke kilometers w.o. woon-werkverkeer 2024	24.095.171,6

Best practice: Klaar voor de toekomst met de elektrische bus

De afdeling Logistiek heeft de elektrische bus in gebruik genomen. Hiermee kunnen nu niet alleen goederen tussen de vestigingen elektrisch vervoerd worden, maar ook naar evenementen waarbij MST betrokken is.

Medicatie

De milieu-impact van medicatie kan verminderd worden door middel van het verminderen van medicatieverspilling en het verminderen van de hoeveelheid medicatieresten in het afvalwater. Gezien de complexiteit en hoge kosten van het verminderen van de hoeveelheid medicatieresten focust MST op het verminderen van verspilling van medicatie en materialen die gebruik worden in het medicatieproces.

De paracetamolchallenge heeft in 2024 ziekenhuisbreed geleid tot een daling van 39% in het gebruik van paracetamol intraveneus. Een fantastisch resultaat! Dankzij deze challenge hebben we als MST:

- 1.186 kilo CO2 bespaard – evenveel als een retourvlucht naar Tenerife
- 2.625 kilo materiaal bespaard
- €15.160 minder kosten gemaakt

Diverse Green Teams hebben verbeteracties rondom het thema medicatie opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn:

- Verminderen van de loopsnelheid van waakinfuzen en pompen.
- Geen profylactische antibiotica bij prothesiologie na 8 en 16u.
- Gebruik terugslagklepje tbv reductie medicatiegebruik op de OK.

Best practice: zuurstofflessen

Veel afdelingen maken gebruik van zuurstofflessen. Wanneer zuurstofflessen eenmaal zijn aangebroken kwam het vaak voor dat ze niet nogmaals werden gebruikt. Dit terwijl er vaak nog voldoende zuurstof in zat. Gesprekken met verpleegkundigen wezen uit dat dit meestal gebeurt omdat men zeker weten voldoende zuurstof wil hebben en men niet precies weet hoe je uit kunt rekenen hoe lang een zuurstoffles nog meegaat. Om verpleegkundigen te helpen uitrekenen hoe lang een zuurstoffles nog mee gaat, hebben we een poster maakt waarin je dit in één oogopslag kunt zien. Dit heeft het gebruik van zuurstofflessen met 27% gereduceerd.

Circulariteit

In de Green Deal staat bij het thema circulariteit de doelstelling om minder primaire grondstoffen te gebruiken centraal. Om dit te realiseren werken we aan het verminderen van het gebruik van hulpmiddelen (reduce), hergebruik en reparatie van hulpmiddelen (reuse) en het recyclen van materialen.

Reduce

- Campagne verminderen onnodig gebruik celstofmatjes. Resultaat: 30% (70.000) minder celstofmatjes t.o.v. 2023.
- Campagne verminderen onnodig gebruik handschoenen.
- Ontmoedigen gebruik nagelborstels op OK.
- AOA geeft patiëntgebonden materialen mee naar volgende afdeling.

Reuse

- Besluit wasbare isolatiejassen blijvend in assortiment.
- Overstap van wegwerp naar herbruikbare bekers. Resultaat: 56% minder wegwerpbekers.

Refurbish

- MST koopt refurbished kantoormeubilair in.

Remanufacture

- Nieuwe kleding zorgpersoneel met gerecycled polyester en katoen.

Recycle

- Plastic scheiden uitgebreid naar 22 afdelingen.

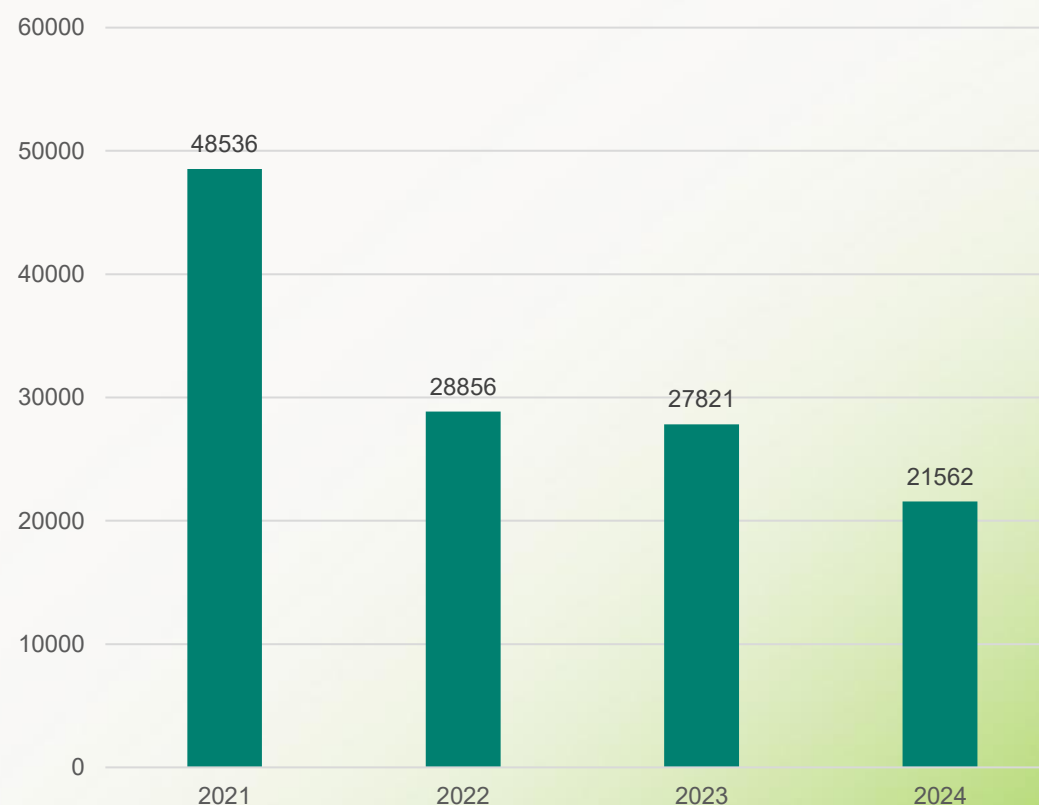
Best practice: post

Veel ziekenhuizen verbruiken veel papier en versturen veel post. Om het verbruik van papier en post te verminderen is in kaart gebracht voor welke doeleinden het gebruikt wordt. Waar mogelijk zijn vanuit het project Poli 2.0 digitale alternatieven inzichtelijk gemaakt en gefaciliteerd.

Dit succesvolle project heeft geleid tot 212.000 minder verstuurde poststukken dan het jaar ervoor.

Dit is mede gerealiseerd doordat brieven met de afspraakbevestiging niet meer per post, maar waar mogelijk digitaal naar patiënten worden verzonden. Ook andere middelen binnen het patiëntenportaal zijn geoptimaliseerd zodat er steeds meer digitaal kan.

Aantal kilo kantoorpapier

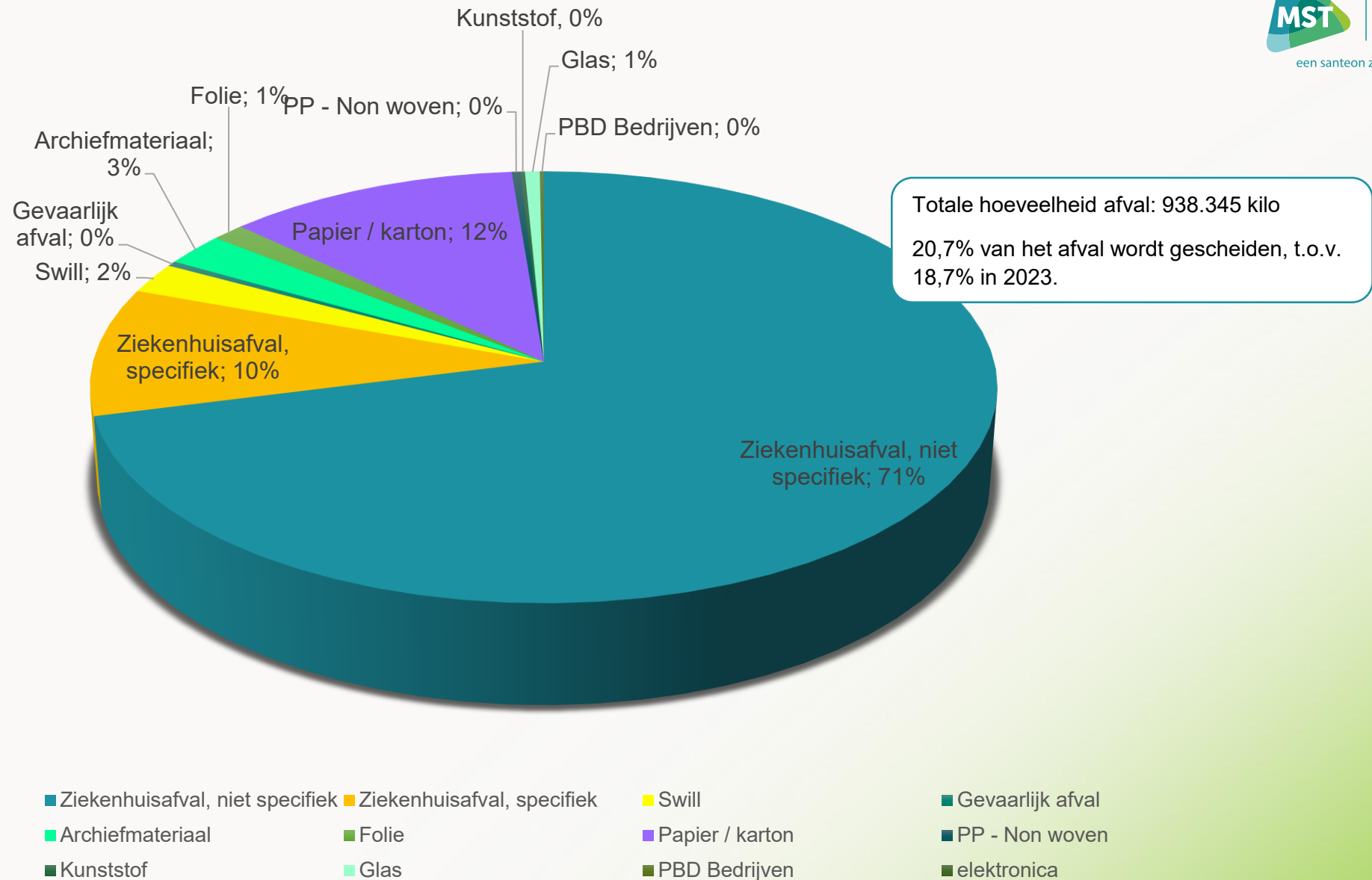

Afval

Afvalscheiding en reductie wordt steeds belangrijker, ook binnen MST. Eind 2024 scheiden 22 afdeling plastic (PD), dit wordt verder uitgerold in 2025. Daarnaast wordt koffiedik sinds eind 2023 gedeeltelijk ingezameld bij het swill en is eenmalig hard plastic ingezameld en afgevoerd. Ten opzichte van 2018 had MST in 2024 18,6% minder restafval (streefdoel Green Deal 25% minder in 2026 t.o.v. 2018).

Afvalscheiding per afvalstroom

Gezonde leef- en werkomgeving

MST streeft naar een gezond en duurzaam voedingsaanbod. Daarom heeft MST zich als voorhoede ziekenhuis 2025 verbonden aan het landelijk project 'Goede Zorg Proef Je'. Stap voor stap zetten we stappen om te komen tot een gezonder en duurzamer voedingsaanbod.

Zo wordt het voedingsaanbod voor patiënten steeds verder doorontwikkeld om aan de kaders van het voedingsbeleid te voldoen (o.a. eiwit en zout). In het restaurant is vanaf oktober 2024 80% van de producten verantwoord. Dit betekent dat het een gezonde, of dagkeuze is conform de richtlijnen van het Voedingscentrum.

Om de inname bij speciale groepen te verbeteren wordt gewerkt aan innovaties op het gebied van smaakversterkers voor oncologische patiënten en de ontwikkeling van een nieuw voedingsconcept voor kinderen.

Gezonde leef- en werkomgeving

Ook op het gebied van duurzame voeding zijn mooie stappen gezet. Zo was eind 2024 33% van de warme maaltijdopties voor patiënten vegetarisch of plantaardig en zijn een aantal hybride vleescomponenten in gebruik genomen (half vlees/half groente). Daarnaast is 52,3% van de producten in het restaurant plantaardig en 15,4% van de producten duurzaam. Dit is iets lager dan in 2023, doordat meer ingezet is op vegetarische producten en de eisen voor duurzame keurmerken door de cateraar zijn aangescherpt.

Met behulp van de Orbisk weegschaal is de voedselverspilling in het restaurant van 146 kilo in 2022, naar 100 kilo in 2023 naar 87 kilo in 2024 per week teruggebracht. De gemiddelde food waste per gast is 20gr, dit is exclusief etensresten die de gast na aankoop laat liggen. Om de hoeveelheid voedselverspilling/derving op verpleegafdelingen verminderen wordt elk kwartaal structureel op een afdeling gemeten

Mede door deze verbeteracties In 2024 voldoet MST eind 2024 aan 75% van de minimale eisen en 70% van alle eisen van Goede Zorg Proef Je.

Onderzoek studenten

Studenten hebben vaak veel nieuwe inzichten en creatieve ideeën. Om hiervan gebruik te kunnen maken én studenten mee te nemen in de duurzame uitdagingen waar we voor staan, hebben diverse studenten onderzoek gedaan naar verduurzamingskansen binnen MST. Zo hebben studenten van de Universiteit Twente gekeken naar de mogelijkheden om het carpoolen te stimuleren en studenten van het ROC een infographic en video gemaakt voor reductie van het gebruik van celstofmatjes en een onderzoek gedaan om de kostenderving van broodbuffetwagens te verminderen.

**UNIVERSITY
OF TWENTE.**

**roc van
twente**

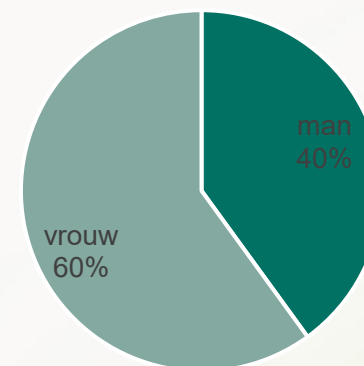
Iedereen doet mee

In MST streven we naar een thuis voor iedereen, zowel voor onze medewerkers als patiënten. Om een afspiegeling te kunnen zijn van de maatschappij en te kunnen blijven leren en innoveren stuurt MST in de uitvoering van de HR-strategie gericht op diversiteit en inclusiviteit.

In het kader van het Charter Diversiteit streeft MST ernaar om in 2026 3% van de medewerkers van MST te laten bestaan uit mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op dit moment werken binnen MST en haar dochterondernemingen Vermaat-MST en MST Cleancare 19 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (0,48%). Om dit te verbeteren is In samenwerking met het Werkplein eind 2023 op drie afdelingen gestart met een pilot job carving.

Als het gaat om gendergelijkheid van vrouwen in leidinggevende posities scoort MST goed. 62% van de leidinggevenden is vrouw.

Verdeling man/vrouw in topposities

Leeftijdsgroep	Verdeling 2024	Verdeling 2023
15-24	9%	9%
25-34	26%	25%
35-44	21%	20%
45-54	21%	21%
55-64	22%	22%
65-74	2%	2%
Eindtotaal	100%	100%

Diversity Day

In de week van 1 oktober stonden we in MST stil bij de kracht van diversiteit in de organisatie. Om de kennis en bewustwording over diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid te vergroten zijn workshops georganiseerd over culturele diversiteit in de zorg, inclusiever communiceren en neurodiversiteit op de werkvloer.

Tevens is op 1 oktober weer het Meet & Eat integratiediner van MST georganiseerd. Collega's werden uitgenodigd om zelf een gerecht mee te nemen vanuit hun eigen cultuur. Vanuit de gedachte dat je door gezellig samen te eten, je op een ontspannen manier je collega's beter leert kennen. Tegelijkertijd leren we met elkaar meer over de verschillende culturen binnen ons ziekenhuis.

Kennisdag gezondheidsvaardigheden

Een ziekenhuis is er voor iedereen. Toch zijn er patiënten die onze informatie niet kunnen lezen, of voor wie de informatie niet begrijpelijk genoeg is. Hoe kun je de zorg goed op de ontvanger afstemmen als deze moeite heeft met lezen en schrijven? Of als iemand andere normen en waarden heeft dan jijzelf? En hoe zorg je ervoor dat zorgverleners en aankomende zorgverleners leren om persoonsgericht te werken?

Samen met de Alliantie Gezondheidsvaardigheden en ervaringsdeskundigen laaggeletterdheid van Stichting ABC is een goed bezochte kennisdag georganiseerd voor medewerkers van MST, huisartspraktijken, apotheken en zorgopleidingen. Deze kennisdag is onderdeel van het project laaggeletterdheid en lage gezondheidsvaardigheden in MST.

Medisch
Spectrum
Twente

een santeon ziekenhuis